

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เด็กเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า เพราะเด็กวันนี้จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในวันหน้า และการที่เด็กจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์และมีคุณภาพจะต้องได้รับการปลูกฝัง เลี้ยงดู จัดประสบการณ์การศึกษา การพัฒนาให้ครบทุกด้านและสอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของสังคมไทย การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมากต่อการศึกษาของเด็ก ทั้งนี้เพราะบ้านเป็นสถาบันสำคัญอันดับแรกๆที่สร้างให้เด็กเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุขเด็กสามารถเติบโตมากน้อยเพียงใด มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ขึ้นอยู่กับบทบาทของพ่อแม่ ผู้ปกครองเองเป็นสำคัญ พ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นครูคนแรกคนสำคัญของเด็กเป็นผู้ที่มีบทบาทอันสำคัญยิ่งในการให้ความรู้ให้ประสบการณ์แก่เด็กและเป็นแบบอย่างในการเรียนรู้ของเด็ก นอกจากนั้นพ่อแม่ ผู้ปกครองยังมีหน้าที่อบรมเลี้ยงดูให้เด็กเจริญเติบโตแข็งแรงมีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีหน้าที่ในการสนับสนุนทางด้านการศึกษาเชื่อมโยงต่อจากทางโรงเรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่พ่อแม่ ผู้ปกครองจะต้องรู้บทบาทหน้าที่ของตนในการที่จะช่วยให้เด็กพัฒนาทุกด้าน และจะต้องให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนที่จะพัฒนาเด็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 มีหลักปรัชญาการศึกษาปฐมวัย คือ การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพภายใต้บริบทของสังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความเอื้ออาทรและความเข้าใจ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 5) และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 3-4) ตามความมุ่งหมายและหลักการที่ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และตามสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา การจัดการศึกษา ต้อง

จัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ปัจจุบันมีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่รับผิดชอบ จำนวน 1 ศูนย์ มีการดำเนินงานทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัย ด้านบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านการส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ซึ่งการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความจำเป็นต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนที่ส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพราะผู้ปกครองย่อมต้องการให้ลูกเป็นคนเก่งมีพัฒนาการครบทุกด้านสามารถสอบหรือคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีชื่อเสียงตามความต้องการและค่านิยมของผู้ปกครอง การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบันหากผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับครูและสถานศึกษาอย่างจริงจังก็จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร กล่าวคือ นักเรียนได้รับการพัฒนาให้ถึงขีดสูงสุดของศักยภาพได้ เพราะการที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือจะทำให้ครูรับทราบข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล และในทำนองเดียวกันผู้ปกครองก็จะได้รับทราบพฤติกรรม และช่วยเหลือ ส่งเสริมหรือแก้ไขเพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ (องค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย, 2554 : 5)

จากการได้รับการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 2 ศูนย์ คือ 1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก(พช.) บ้านผักหนอกและ 2) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก(พช.) บ้านยางใหญ่ โดยจากการสอบถามผู้ปกครองเด็กนักเรียนมีความเห็นตรงกันว่า เห็นควรยุบรวมเป็นศูนย์เดียว เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน และระยะทางไม่ไกลจากหมู่บ้านสามารถเดินทางได้สะดวก เป็นศูนย์กลางภายในตำบล (รายงานการประชุมประชาคม, 2553 : 2) ดังนั้นคณะผู้บริหารนายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้เปิดประชุมสภาเพื่อหารือมติความเห็นชอบในที่ประชุม โดยในที่ประชุมมีมติเป็นเอกฉันท์ ให้ยุบรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นศูนย์เดียวจึงได้เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2553 เป็นต้นมา โดยมีจำนวนนักเรียนแต่ละปีการศึกษา แตกต่างกัน ดังนี้คือในปีการศึกษา 2552 จำนวนเด็กนักเรียนตั้งแต่เตรียมอนุบาล 1 ถึง อนุบาล 3 จำนวนเด็กนักเรียน 79 คน ในปีการศึกษา 2553 จำนวนเด็กนักเรียนตั้งแต่เตรียมอนุบาล 1 ถึง อนุบาล 3 จำนวนเด็ก

นักเรียน 84 คน ในปีการศึกษา 2554 จำนวนเด็กนักเรียนตั้งแต่เตรียมอนุบาล 1 ถึง อนุบาล 3 จำนวนเด็กนักเรียน 86 คน และในปีการศึกษา 2555 จำนวนเด็กนักเรียนตั้งแต่เตรียมอนุบาล 1 ถึง อนุบาล 3 จำนวนเด็กนักเรียน 95 คน (สถิติข้อมูลเด็กนักเรียนองค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย. 2555 : 1)

จากปรากฏการณ์ข้างต้น นับตั้งแต่มีการยุบรวมศูนย์และเปิดดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย ยังไม่เคยมีการสำรวจความพึงพอใจของผู้ปกครองในเขตพื้นที่ที่มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพียงใด ผู้ศึกษาในฐานะบุคลากรคนหนึ่งขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งปฏิบัติงานในตำแหน่งนักพัฒนาชุมชน จึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษามาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อยให้มีคุณภาพ และยิ่งกว่านั้นข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารท้องถิ่นในการใช้กำหนดนโยบายและแนวทางในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น เพื่อให้ตรงกับความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่น

คำถามการศึกษา

1. ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับใด
2. ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามรายได้ อาชีพ ระดับการศึกษาและประเภทของผู้ปกครอง แตกต่างกันหรือไม่
3. ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามรายได้ อาชีพ ระดับการศึกษาและประเภทของผู้ปกครอง

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กเล็กที่ส่งบุตรหลานเข้าไปเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 95 คน และผู้ปกครองเด็กนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา จำนวน 23 คนรวม 118 คน

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

ผู้ศึกษามุ่งศึกษาตัวแปร ดังนี้

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ และประเภทของผู้ปกครอง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1 ด้านบุคลากร

2.2.2 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

2.2.3 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร

2.2.4 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา ความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

4 ด้าน คือ

3.1 ด้านบุคลากร

3.2 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย

3.3 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร

3.4 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

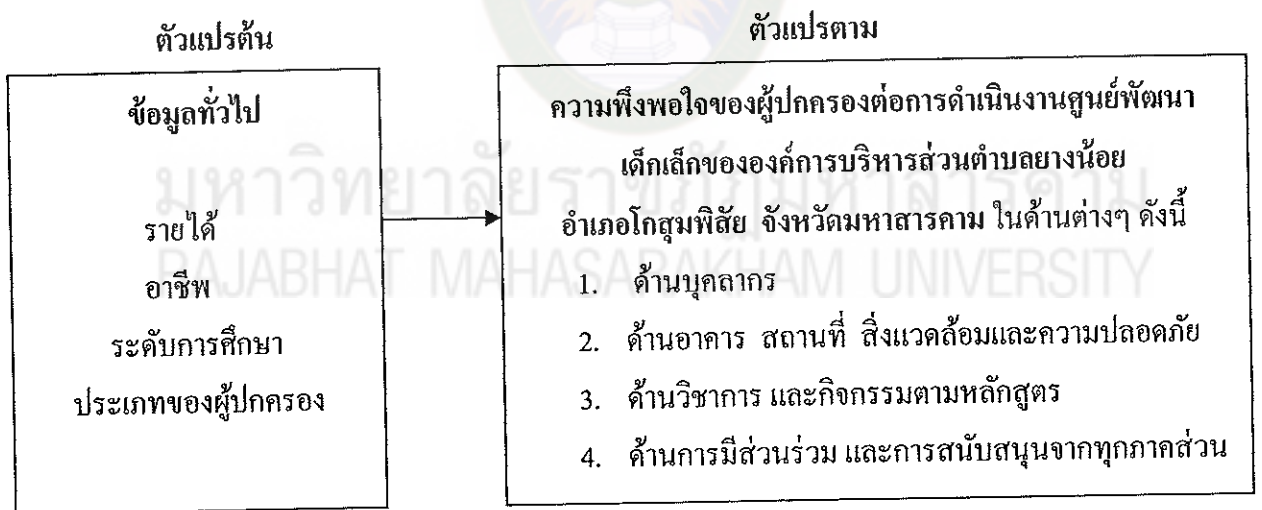
4. ระยะเวลาในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ มีระยะเวลาในการดำเนินการระหว่าง เดือนกุมภาพันธ์

พ.ศ.2555-มิถุนายน พ.ศ. 2556

กรอบแนวคิดการศึกษา

กรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำแนวคิดมาตรฐานการดำเนินการจัดการศึกษา ตามมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2553 โดย ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สรุปเป็นกรอบแนวคิดการศึกษา ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

ค่านิยมศัพท์เฉพาะ

1. ความพึงพอใจ หมายถึง ค่าความรู้สึกของคนที่สัมพันธ์กับโลกทัศน์ที่เกี่ยวกับความหมายของสภาพแวดล้อม ค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสภาพที่แตกต่างกัน เช่น ความรู้สึก ดี เลว พอใจ ไม่พอใจ สนใจ ไม่สนใจ และความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกทางบวก และความรู้สึกทางลบ ตามทัศนคติด้านบวกของบุคคลที่มีสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้

2. การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมและพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนภายใต้การบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ประกอบด้วย

2.1 ด้านบุคลากร หมายถึง ผู้สอนต้องมีบุคลิกภาพเหมาะสมกับความเป็นครู มีทักษะในการสื่อสารที่ดี และรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองอยู่เสมอ

2.2 ด้านอาคาร สถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย หมายถึง สภาพห้องเรียนต้องมีความสะอาดเรียบร้อย มีพื้นที่สำหรับนอนพักกลางวัน โดยมีอากาศถ่ายเทสะดวก และมีการป้องกันเพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน เช่น ไฟไหม้ เป็นต้น

2.3 ด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร หมายถึง ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับพัฒนาการในแต่ละช่วงวัยของเด็กอายุระหว่าง 2 - 5 ปี โดยมีกิจกรรมที่ส่งเสริมภาษาและการสื่อสาร กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่น เรื่อง การรำ การแสดงทำประกอบกิจกรรมเพลงท้องถิ่น กิจกรรมที่ส่งเสริมการดูแลสุขอนามัยในชีวิตประจำวันและการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในชีวิตประจำวัน ให้เด็กอย่างต่อเนื่อง

2.4 ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน หมายถึง ทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้เปิด โอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วมในการเปิดรับการสนับสนุนจากส่วนต่างๆ ทั้งด้านการบริจาคและด้านวิชาการอื่นๆ ตลอดจนทางศูนย์ได้มีการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนได้รับฟังข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่อง

ประโยชน์การศึกษา

ผลที่ได้จากการศึกษา จะนำไปเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงแก้ไขส่งเสริมการบริหารงาน ด้านการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองมากยิ่งขึ้น ตลอดจนทั้งเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนา ขององค์การบริหารส่วนตำบลยางน้อย เกี่ยวกับการดำเนินงานด้านการศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ดียิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY